3MICT

Засідання восьме (Вівторок, 23 грудня 2014 року)

Частина перша

Складення присяги народним депутатом України Ревегою О.В.	2
Виступи представників депутатських фракцій і груп	3
Розгляд у другому читанні та направлення на повторне друге читання законопроекту "Про внесення змін до Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України" щодо вдосконалення координації і контролю у сфері національної безпеки і оборони"	20
Прийняття Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості"	56

Результати поіменної реєстрації

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 23 грудня 2014 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати, радий вас вітати у залі Верховної Ради України! Прошу народних депутатів займати свої робочі місця. Зараз ми проведемо реєстрацію і зможемо розпочати нашу роботу.

Прошу керівників фракцій, народних депутатів заходити до зали і займати свої робочі місця. Шановні народні депутати, будь ласка. Вельмишановні народні депутати, я прошу займати свої робочі місця.

Прошу включити систему "Рада" для реєстрації народних депутатів. Будь ласка.

У сесійному залі зареєстровано 357 народних депутатів України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим. Можемо продовжувати нашу роботу.

Шановні колеги, 16 грудня 2014 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року, Ревегу Олександра Васильовича, обраного в одномандатному виборчому окрузі №63. Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги запрошую на трибуну народного депутата України Ревегу Олександра Васильовича. Прошу, Олександре Васильовичу.

РЕВЕГА О.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №63, Житомирська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні народні депутати!

Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Привітаймо народного депутата зі вступом на посаду.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України ми маємо сьогодні, у вівторок, 30 хвилин для виступів від депутатських фракцій і груп. Прошу записатися на виступи від фракцій і груп. Будь ласка, 30 хвилин,

прошу записатися, шановні колеги.

Будь ласка, шановні колеги, від "Блоку Петра Порошенка" — Барна Олег Степанович.

Шановні колеги, це виступи від депутатських фракцій і груп.

БАРНА О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Прошу передати слово голові фракції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Сьогодні ми приступаємо до однієї з найважливіших функцій парламенту — прийняття Державного бюджету України. Позиція "Блоку Петра Порошенка" полягає в тому, що ми маємо поставитися до цього документа відповідально, і чи не вперше за останні роки пройти повну процедуру розгляду і проекту закону про Державний бюджет України, і всіх законопроектів, які передують його прийняттю і утворюють його (Оплески).

Нас дуже непокоїть підхід до бюджету, який демонструють наші колеги, котрих ми делегували до уряду. Тільки сьогодні о 6.00 був внесений проект змін до Податкового кодексу і ще пізніше був внесений, власне, сам законопроект про бюджет. На цей момент ще розносять, вручають депутатам зміни до 46 законів, котрі мають передувати прийняттю бюджету. Таким чином, ми маємо завдання: розглянути зміни до Податкового, до Бюджетного кодексів, зміни до 46 законів і, власне, сам проект закону про Державний бюджет України.

Пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Наша фракція вважає, що ми сьогодні повинні вивчити ці законопроекти. Навіть побіжний погляд на ці документи показує, що дуже важливі домовленості з урядом, досягнуті під час роботи змішаних депутатсько-урядових груп, не відображені в них.

Наприклад, далі зберігається непідготовлена ідея про введення нульового декларування з віднесенням усіх нажитих коштів на банківські рахунки і подальшим 30-відсотковим оподаткуванням всього, що понад задекларовану суму. Це непідготовлена ідея, яка була знята урядом, але сьогодні вона знову міститься у розданих нам документах.

Ми бачимо, що до села поставилися абсолютно не так, як домовлялися.

Ми бачимо також і те, що уряд так і не насмілився скасувати головну годівницю країни — дотації НАК "Нафтогаз України" і не хоче переходити на адресне дотування найбідніших, зберігаючи систему, коли багаті користуються пільгами на опалення своїх маєтків.

Ми бачимо також неприпустиме ноу-хау, коли уряд не має обмежень у зовнішніх запозиченнях.

Ми бачимо також аморальне рішення про відмову індексування мінімальних пенсій і багато-багато інших речей.

Пане Голово, в цій ситуації фракція "Блоку Петра Порошенка" пропонує розглянути згідно з порядком денним законопроект про внесення змін до Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України", законопроект про відмову від позаблокового статусу, ряд інших проектів, що не стосуються бюджетного процесу. А під час обідньої перерви і до кінця цього дня вивчити ці документи, заслухати урядовців і шукати компроміс задля...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Ми маємо не просто прийняти 49 чорних котів у мішку, які нам пропонують приймати без розгляду, ми потребуємо продуманого бюджету, який змінить життя в країні, який реально розпочне реформи не з бідних, а з багатих.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Суслова Ірина Миколаївна, "Самопоміч".

СУСЛОВА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Прошу передати слово Олегу Березюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Романович Березюк. Прошу.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Вельмишановний пане Голово! Вельмишановні панове народні депутати! Ми сьогодні маємо екстраординарну ситуацію, коли і Кабінет Міністрів, і Верховна Рада поставлені в позицію "мусить зробити". І ми згодні з тим, що ми мусимо зробити. Але ми мусимо зробити якнайякісніше, як зараз вимагають від нас суспільство і ситуація.

Ми підтримуємо позицію "Блоку Петра Порошенка" в тому, що ми маємо дотриматися процедури. Сьогодні ми не голосуємо за жодний законопроект. Сьогодні ми навіть не думаємо голосувати за проект бюджету, тому що бюджет залежить від Податкового, Бюджетного кодексів і тих 42 законопроектів, які внесені. Я собі не уявляю, як ми їх до завтра розглянемо, але ми будемо пробувати це зробити.

За попереднім аналізом складається таке враження, що Кабінет Міністрів не почув наших спільних домовленостей. Один маленький нюанс, колеги, — ставлення до місцевого самоврядування і диктату казначейства. З попереднього проекту, який був узгоджений, вилучено маленький нюанс — два дні для проведення платежів за захищеними статтями бюджету і п'ять днів — за незахищеними. Зникли! А разом з тим зникла і відповідальність казначейства перед місцевими бюджетами, і продовжуватиметься злоякісне використання місцевого бюджету для латання дір державного бюджету. Так бути не може.

Тому, шановні пані та панове, ми пропонуємо, щоб сьогодні документи щодо Податкового і Бюджетного кодексів потрапили у фракції і комітети, розглядалися цього тижня... Я не знаю, коли, це ми разом з вами вирішимо. І я пропоную Раді коаліції якнайшвидше зібратися для вирішення цього питання. Ми визначимо,

коли ми їх розглянемо в сесійній залі, і після цього визначимо, коли ми будемо розглядати проект бюджету: чи це буде в суботу, чи в неділю, чи в понеділок — не має принципового значення.

Тому запрошую вас всіх до праці (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Антон Яценко, група "Економічний розвиток".

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область, самовисуванець). Прошу передати слово колезі Кулінічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч, прошу.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №147, Полтавська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги! Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні виборці! У моєму мажоритарному окрузі №147 на Полтавщині майже місяць відключають електроенергію на період до восьми годин на добу. У Миргороді ситуація збурила громаду, люди протестують. Всі розуміють складну економічну ситуацію і готові терпіти побутові труднощі через відключення світла. Але й енергетики повинні зрозуміти людей, адже їх турбують дуже прості питання: чому відключення відбувається завжди на одних і тих самих вулицях, чому в одних селах світло вимикають на вісім годин, а в інших взагалі не вимикають, чому люди досі не знають графіків відключення світла?

Всі ми чули, як минулого тижня Кабінет Міністрів пообіцяв відключати електрику рівномірно, не більше двох годин поспіль. Але й сьогодні ситуація з місця не зрушилася, світло продовжують вимикати без попередження до восьми годин на добу.

У Миргороді міська рада стала на захист громади і своїм рішенням заборонила відключати споживачів більш як на дві години. Проте невідомо, чи виконуватимуть постачальники електроенергії рішення міської ради, якщо вони не виконують навіть розпоряджень уряду.

Як представник депутатської групи "Економічний розвиток" повідомляю, що ми вже зверталися до Прем'єр-міністра України з відповідним депутатським запитом, але належного реагування досі немає. Ми переконані, що вирішувати цю проблему потрібно в цивілізований спосіб. Люди мають право завчасно знати про будь-які непопулярні заходи, що впливають на їхній добробут.

У зв'язку з цим ми вимагаємо від уряду три речі: по-перше — регулярно та завчасно інформувати населення про графіки відключення електроенергії; по-друге — уряд повинен забезпечити безперебійне постачання електроенергії до соціальних об'єктів: лікарень, шкіл, дитячих садків, будинків літніх людей тощо; потретє — ми вимагаємо від уряду якнайшвидше вирішити проблему дефіциту вугілля, що значною мірою і спричинив теперішню енергетичну кризу.

Зі свого боку ми пропонуємо розглянути законопроект №1502, внесений представником нашої групи Яценком, про встановлення мораторію на відключення водо-, тепло-, газопостачання, електропостачання, послуг водовідведення населенню України. Крім того, необхідно утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування обставин, причин та існування необхідності аварійного відключення споживачів від електричної енергії.

Прошу народних депутатів підтримати ці ініціативи, адже сьогодні відключення електрики вже стало ґрунтом для корупції та методом тиску на бізнес.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єремеєв Ігор Миронович, група "Воля народу".

ЄРЕМЕЄВ І.М., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та інвалідів (одномандатний виборчий округ №23, Волинська область, самовисуванець). Український народе! Пане Голово! Шановні народні депутати! Найкраща політика у кризовий час — бути чесним зі своїм народом, казати йому правду і пояснювати, які непрості кроки будуть здійснені і до чого вони приведуть. Українців зараз турбують цілком конкретні питання — інфляція, соціальні виплати, стрімка девальвація гривні і зростання цін.

За півроку гривня знецінилася на 100 відсотків. Офіційний курс НБУ за 1 долар — 16 гривень, на міжбанківському ринку — майже 19 гривень, а на чорному ринку — до 23 гривень. І сьогодні замість того, щоб провести роз'яснювальну роботу, зібрати спеціалістів і здійснювати відкриту політику Національного банку України і Кабінету Міністрів України, відбувається замовчування або робиться вигляд, що нічого в країні не відбувається. Це призводить до стрімкого зростання цін, до знецінення української валюти, а найголовніше — до того, що люди бідніють на очах.

Ми сьогодні наполягаємо на тому, що Верховна Рада повинна провести засідання, на якому заслухати звіт Національного банку України з приводу того, який курс буде закладено на наступний рік, і що робитиме Національний банк для того, щоб стримати різке падіння української гривні. Ми не раз чули, що в бюджет на наступний рік буде закладено курс 17 гривень за 1 долар. На цьому тижні ми вже чуємо, що буде 22 або 23 гривні. То який курс буде насправді? До чого готуватися українському народові? Ми хотіли б отримати відповідь на ці запитання.

Ми сьогодні робимо вигляд, що на сході нічого не відбувається. Представники нашої групи не раз їздили в зону АТО, на тому тижні ми знову відправили 500 пар теплого зимового

взуття для наших бійців. Я можу сказати, що на сьогодні є підрозділи, які ще не отримали зимового взуття. Ми хочемо знати: 100 мільйонів гривень щодня витрачається на війну, на що йдуть ці кошти?

Ми просимо і наполягаємо провести засідання, на якому заслухати звіт керівництва АТО — як витрачаються кошти, на що вони пішли, який план ротації, який план мобілізації і демобілізації. Нас цікавить, як проходить лікування бійців, поранених у зоні АТО, як виділяються кошти на протезування. Я можу тільки одне сказати: сьогодні армія харчується за рахунок волонтерів, одягається за рахунок сімей бійців, батьків, селищних і міських рад. Ці питання для нас вкрай важливі.

Наша фракція неодноразово зверталася, щоб у бюджеті на 2015 рік була закладена індексація мінімальної заробітної плати і пенсій. Ми сьогодні в чергове підготували лист-звернення до голови бюджетного комітету з проханням передбачити таку індексацію.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Дунаєв, "Опозиційний блок". Будь ласка.

ДУНАЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передать слово Бойко Юрию Анатольевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та інвалідів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Ми вже зрозуміли, що сьогодні буде розгляд проекту бюджету, хоча жодного слова про цей

пункт не було вчора сказано на засіданні Погоджувальної ради. Але, побачивши людей перед Верховною Радою, ми зрозуміли, що буде розглядатися бюджет. Тому що люди зрозуміли, що їх чекає при прийнятті цього бюджету.

Якщо коротко, то проект бюджету передбачає зменшення соціальних виплат на 27 мільярдів гривень усім верствам населення і збільшення податкового навантаження на реальний сектор економіки і на людей на 53 мільярди. І можна зрозуміти ситуацію, коли, скажімо, прокурори або судді витримають зменшення їм виплат і винагород, але коли це торкнеться студентів, пенсіонерів, а також оплати харчування учнів у школах, то це вже реальна проблема для держави і для всього суспільства.

У нас є проста пропозиція: хочете наповнити бюджет і не чіпати ці категорії населення — зупиніть на півроку контрабанду бензину через одеську митницю, і ви отримаєте такі самі кошти, і не треба буде скорочувати ці статті витрат.

Ми не побачили в цьому проекті бюджету жодного питання СТОСОВНО детінізації, деофшоризації економіки. Неможливо серйозно розглядати пункт, запропонований урядом, щодо скасування подвійного податкового навантаження на операції з Кіпром. Тому що це повна нісенітниця. Це в 2013 році, дійсно, 25 відсотків експорту України йшло через кіпрські компанії. А цього року ситуація змінилася — через офшори йде вже 49 відсотків експорту, але головне, що контрагент змінився — замість Кіпру головним отримувачем нашого експорту на сьогодні є Швейцарія. До речі, в абсолютному вигляді за дев'ять місяців цього року через Швейцарію пройшло 136 мільярдів гривень експорту, а Кіпр перебуває на 12-му місці із 12 мільярдами. Тому, шановні, треба наповнювати бюджет і приймати такі нормативні документи, які дадуть можливість це робити.

І наостанок. Ми вважаємо, що весь проект бюджету був написаний під диктовку Міжнародного валютного фонду. А досвід роботи країн з Міжнародним фондом показує, що за 30 років

реалізації цих програм у 89 країнах, які використовували і чітко дотримувалися рекомендацій Міжнародного валютного фонду, у 32 країнах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

БОЙКО Ю.А. ...у 32 країнах ситуація значно погіршилася, а три країни — Бразилія, Венесуела і Мексика — взагалі опинилися в економічному колапсі.

Неможливо розглядати сучасну ситуацію в Україні відокремлено від того, що діється, і чітко використовувати всі рекомендації Міжнародного валютного фонду.

Тому пропозиція нашої фракції— переглянути статті бюджету, що стосуються соціальних виплат, і скоригувати їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абдуллін Олександр Рафкатович, фракція політичної партії "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина".

АБДУЛЛІН О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Прошу передати слово Юлії Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Дорогі українці! Шановний Голово! Шановні колеги! Я сьогодні після відомих вам подій вперше стою на

цій трибуні. І розпочати хочу з подяки всім вам, хто присутній у цій залі, хто боровся за звільнення політв'язнів і мене особисто, хто голосував за моє звільнення і хто, власне, своїми зусиллями добився можливості змінювати Україну. Я щиро дякую всім, хто займав таку позицію (Оплески).

Насправді у нас сьогодні знаковий день. Сьогодні ми маємо проголосувати ключовий закон для сьогодення — закон про мир, закон про стратегію реформ, закон про наше місце в західній цивілізації. Це законопроект про скасування позаблокового статусу України (Оплески).

Я вважаю, що цей закон дорівнює Декларації про державний суверенітет України, яку Верховна Рада ухвалила 1990 року. Це допоможе вирватися з того кола війни, в який нас загнали. І тому я просила б, щоб цей законопроект поставили на голосування першим, щоб тут були присутні керівники держави, щоб ми задекларували це як початок, перший крок на шляху вступу України до НАТО, інтеграції в західну цивілізацію. І я вважаю, що сьогодні голосування буде таким потужним, що продемонструє всім державам — членам НАТО прагнення Українського народу бути частиною демократичного західного світу. Я вірю, що ми сьогодні покажемо цей високий клас.

Разом з у порядку денному на сьогодні стоїть ще одне важливе питання — проект Державного бюджету України разом із змінами до Податкового, Бюджетного кодексів, із законопроектами, які забезпечують функціонування держави і, власне, зупиняють дефолт. Це ключове питання. Бюджет — це не цифри, це стратегія розвитку держави як мінімум на рік, а в принципі — на три роки.

І тому я категорично заперечую проти того, щоб наступний рік представники виконавчої влади називали роком виживання. Не для того Український народ так наполегливо боровся, щоб ми зараз боролися за виживання. Я вважаю, що нам як нації треба ставити значно амбітніші, значно сильніші цілі. Наступний рік

мусить стати роком реформ, роком перетворень, роком відродження, роком становлення і роком початку інтеграції України до Європейського Союзу і НАТО. Ми знаємо нашу мету і знаємо, до чого йти.

Я не можу зараз коментувати ні бюджет, ані податкові чи будь-які інші законопроекти, тому що вони внесені або вночі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Водночас наша позиція дуже чітка: ми зобов'язані дати розвиток економіці. А це означає зниження податків, тобто у людей мають бути гроші, щоб підтримувати економіку і ринок. Ми хочемо децентралізації, а це означає, що гроші мають бути в регіональних бюджетах, а не в центральному. Ми хочемо розвитку економіки, а це означає й пальцем не чіпати податкову систему для аграріїв, ми зобов'язані запропонувати країні зовсім іншу концепцію.

Я не хочу зараз казати жодного слова критики, але прошу всіх не робити з нашого бюджету, а власне, із стратегії реформ на наступний рік якісь кулуарні, підкилимні ігрища. Прозорість, дотримання процедур, чітке обговорення з громадянським суспільством, єднання з громадянським суспільством і прийняття бюджету та законів з повним дотриманням усіх процедур. Ми пропонуємо в четвер приймати в першому читанні і у вівторок — повноцінно у другому читанні. За цей час провести громадські слухання, провести повноцінну професійну роботу в комітетах і вийти із справжніми реформами, а не з черговими цифрами, які знищують нашу країну і знекровлюють наш народ.

Я вірю, що це у нас вийде. Коаліція для того й створювалася, щоб показати високий клас, а не просто вижити. Вірю в те, що у нас все вийде. Дай, Боже! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фракція Радикальної партії. Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., членом Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії. Якщо ми говоримо про прозорість, то давайте починати з себе. Володимире Борисовичу, якщо ви не помітили, до Верховної Ради сьогодні прийшли тисячі людей. Я думаю, ці люди мають право чути, що відбувається в парламенті, тому прошу вас включити трансляцію на площу перед Верховною Радою. Нехай народ чує, чим займаються народні обранці. Це питання перше.

Друге. Вчора ми наполягали на тому, щоб сьогодні в залі Верховної Ради була Голова Національного банку України Гонтарева. На жаль, її немає. І в порядку денному ми не бачимо звіту Гонтаревої. Ми вважаємо, що це ігнорування проблем більшості українських громадян — робити вигляд, що в країні нічого не відбувається, що з курсом все нормально, мовчати, не давати відповіді на питання, як вирішуватимуться проблеми з курсоутворенням. Це щонайменше безвідповідально перед мільйонами людей, які залежні від курсу гривні, які страждають від обвалу курсу гривні, — валютні позичальники, пенсіонери, люди старшого віку, бюджетники, всі, які прив'язані до виплат з державного бюджету і відповідно до курсу гривні.

Тому ми наполягаємо на тому, щоб Голова Національного банку України Гонтарева прийшла сьогодні до Верховної Ради і прозвітувала перед українським суспільством, перед громадянами України про те, що робитиме Національний банк, аби втримати курс гривні.

Ще одне важливе питання — питання бюджету. Це основоположне питання, як ми будемо жити. Якщо ми всі, як нам кажуть, затягуємо паски для того, щоб отримати кредити Міжнародного валютного фонду, — ми категорично проти цього. Ми 23 роки набираємо кредити, ще й після цього будемо набирати, а яка користь від того? Хто з українських громадян, крім тих, хто сидів на цих кредитах і розкрадав їх, виграв? Тому ми вважаємо, що бюджет має бути інструментом розвитку, інструментом реформ, інструментом, який дасть можливість скорочувати безробіття, створювати робочі місця, підвищувати рівень життя українських громадян. Ось для чого має бути бюджет. А не для того, щоб отримати кредити Міжнародного валютного фонду.

Надважливе питання — питання відключення світла в Україні. Сьогодні мільйони людей у темноті сидять, по 8, по 10 годин немає світла. Натомість ми бачимо, що в Києві реклама горить, вулиці горять, все горить. Давайте, якщо всі потерпають, то всі мають потерпати, а не лише сільські жителі. Жителі райцентрів на Полтавщині, на Черкащині чи на Чернігівщині без світла, а в Києві всі неонові заправки, вся реклама — все світиться.

І, нарешті, останнє. До нашої влади. Не паски треба затягувати на українських громадянах, треба зашморг затягти на олігархах. Оце ваше призначення, для цього ми вас обрали до уряду, за це стояв народ на Майдані.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Анатолійович Тетерук, фракція політичної партії "Народний фронт".

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Передаю слово Березе Юрию Николаевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Миколайович Береза. Будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Я хотів би сьогодні звернутися, шановні народні

депутати, ось із чим. Ми почали працювати, і наша праця сприймається суспільством дуже неоднозначно. Пропрацювали годину — перерва, пропрацювали ще годину — ще перерва. Минув тиждень — знову перерва. Зрозумійте, є один важливий момент. Я звертаюся до партнерів по коаліції. Якщо є питання до бюджету, давайте їх вирішувати. Тоді треба відмовитися від відпочинку, від усіх перерв і постійно працювати над проектом бюджету, щоб нарешті його закінчити. Це перше.

Друге питання. Не забувайте те, що Україна перебуває у стані військової агресії з боку сусідньої держави. І тому прийняття Державного бюджету України, особливо у військовій сфері, надважливе. Від нас чекають реальних кроків люди, які знаходяться на передовій, і ми за це несемо відповідальність.

Наголошую: якщо є питання до проекту бюджету, якщо є питання стосовно того, куди, що і як... Я розумію, що саме для того утворені комітети, для того залучили сюди фахівців — працюйте. Але підкреслюю, що вперше в цьому проекті бюджету на фінансування Збройних Сил України і загалом на оборонну програму виділяється 86 мільярдів. І це основне.

Я розумію своє завдання і завдання всіх народних депутатів у тому, щоб жодна копійка з цих коштів не пішла на розпилювання. Найголовніше — щоб усі ці гроші дійшли, для того щоб запрацювала наша оборонна промисловість, запрацювали нарешті наші заводи. Але це все залежить від нас. І тому, звертаючись до всіх своїх партнерів, до вас, шановні побратими, я наголошую: прийняття бюджету необхідне. Маємо працювати стільки, скільки потрібно, недостатньо 24 години на добу — додамо ще годину, але будемо працювати.

Тому я прошу всіх партнерів по коаліції все-таки від критики перейти до конструктиву. І найголовніший момент— це прийняття закону про скасування позаблокового статусу держави Україна. Прошу підтримати цей проект, це— рух вперед, це— майбутнє України. Нагадую: якби наші "папєрєднікі" не змусили парламент

прийняти цей статус, не загинули б тисячі патріотів на сході України, не віддали б ми так безславно Крим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М. І тому ще раз наголошую: працюємо до тих пір, поки бюджет не буде прийнятий.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги народні депутати, виступи завершено. Я дозволю собі підсумувати те, що було сказано. Оскільки сьогодні ми розпочинаємо надзвичайно складний і важкий пленарний тиждень, перед нами стоїть величезна відповідальність за ті рішення, які ми будемо приймати у стінах українського парламенту. Люди, які сьогодні вийшли до Верховної Ради, і ті, які перебувають на своїх робочих місцях, всі вони очікують, що в нашій країні будуть мир, спокій і прогнозованість. Вони хочуть знати, як житимуть завтра, як розвиватиметься країна через рік, як ми покладемо край військовому конфлікту і багато інших питань, на які ми як люди обрані маємо дати відповідь.

Я хочу нагадати, шановні колеги, що бюджет потрібен країні сьогодні, оскільки він забезпечить фінансування армії, як було сказано, дасть можливість прийняти місцеві бюджети, які потерпають від нестачі грошей. Зрозуміло, що нам потрібно обговорити проект бюджету, подивитися показники, відкоригувати їх, враховуючи досвід народних депутатів, під час роботи в комітетах знайти конструктивну співпрацю з урядом.

Ніхто не каже, що сьогодні має бути розглянутий і прийнятий проект бюджету. Ми домовилися про те, що сьогодні буде презентований проект Державного бюджету України народним депутатам. Так, дійсно, ми працюємо у стислих термінах, адже розуміємо, що рік завершується, і ми маємо дати можливість

територіальним громадам обговорити цей бюджет, зрозуміти, як вони будуть жити, обговорити його в громадах, щоб люди зрозуміли, який врешті-решт бюджет прийнятий. Маємо і на це дати час. І тому маємо дуже обмежені терміни.

І ще одне. Я переконаний, що Державний бюджет України на наступний рік, який ми з вами приймемо, — це не остаточний документ. Він дасть нам можливість забезпечити стабільність видатків на певний період часу, і за цей період часу ми з вами маємо провести реформи — децентралізувати владу, забезпечити економічне відродження України. Думаю, це ні в кого не викликає заперечень. А від того, як вправно ми над цим будемо працювати, ми зможемо забезпечити і фінансування оборони, і підтримку малозабезпечених, і формування якісної соціальної політики та багато інших питань, у тому числі щодо підтримки культури, освіти та інфраструктури в Україні.

Ніхто не має права порушувати процедуру. Ми маємо, виходячи з того, що у нас обмежений час, прийняти рішення, які дійсно зобов'яжуть працювати в дуже стислий період часу. Але для того ми маємо сьогодні хоч презентувати проект закону про Державний бюджет України.

І тому сьогодні я запросив уряд на чолі з Прем'єр-міністром України, який о 12.30 прийде до українського парламенту і презентує рішення, які потім мають перейти на поле українського парламенту для обговорення у фракціях, групах та комітетах. Не йдеться про прийняття проекту бюджету в першому читанні, відбудеться його представлення українському парламенту. Я просив би це враховувати.

Наступне, шановні колеги народні депутати. Із 42 законопроектів, які внесені українським урядом сьогодні зранку до парламенту, не всі пов'язані з прийняттям бюджету. Певний критичний пакет ми маємо розглянути першим, бо він є похідним для бюджету. А після того ми зможемо далі приймати інші закони — і щодо дерегуляції, і з багатьох інших напрямів. Тому ми з вами маємо визначити першочерговість того, що є в основі бюджету.

Звісно, у п'ятницю у нас відбудеться "Година запитань до уряду", ми маємо запросити всіх тих, хто має відношення і до енергетики, і до національної валюти. Адже курс національної валюти — це питання не тільки Національного банку, це питання стану національної економіки. Я думаю, кожен зі мною погодиться в цьому. І тому ми маємо ці питання розглядати в комплексі, звісно, з величезною повагою до процедури, до інклюзивності цього процесу і максимального обговорення у групах і фракціях. Але зволікати, переносити, не приймати — це означає увійти в наступний рік по одній дванадцятій, а це спричинить надзвичайно негативні наслідки, і ми з вами це розуміємо.

Тому від нас сьогодні вимагається тільки одне — працювати, працювати і ще раз працювати. Не маємо робити жодних перерв, жодних вихідних. Я хочу вам доповісти, що ми працювали й на минулому тижні, з неділею включно, і багато людей, присутніх у цій залі, брали участь.

Тому я закликаю всіх, врешті-решт, почати вирішувати проблеми. Є такий вислів: якщо ти не вирішуєш проблем, то сам стаєш проблемою. Український парламент не має бути проблемою українського суспільства, український парламент має бути гордістю Українського народу.

Дякую за увагу.

Шановні друзі, виступи завершено. Переходимо до розгляду питань порядку денного, і я просив би максимальної концентрації, оскільки законопроект "Про внесення змін до Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України" щодо вдосконалення координації і контролю у сфері національної безпеки і оборони" (№1343), який ми підготували до другого читання, є надзвичайно

важливим. Ми всі говоримо про виклики національній безпеці і обороні, тож маємо створити надійні інструменти, які дозволять гідно відповідати на ці виклики. Прийняття такого закону дасть нам можливість сформувати якісну систему забезпечення національної безпеки і оборони.

Отже, законопроект підготовлений до другого читання, профільний комітет... (Шум у залі). З процедури? Будь ласка, з процедури. Процедура другого читання визначена Регламентом, там все записано.

Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Я думаю, що ми сьогодні маємо з повагою поставитися до тих людей, які прийшли до Верховної Ради України, їх там тисячі. Ми приєднуємося до пропозицій і наполягаємо на тому, щоб була забезпечена трансляція засідання Верховної Ради України, і люди мали можливість слухати, що відбувається в цій залі. Просимо і наполягаємо на тому, щоб була включена зовнішня трансляція на площу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую шановному народному депутатові. Хочу вам повідомити, що трансляція вже включена, і тут немає... Ми маємо працювати публічно і гласно. Окрім того, у нас є ще пряма трансляція по телеканалу "Рада".

Доповідає голова Комітету з питань національної безпеки і оборони Пашинський Сергій Володимирович. Прошу.

ПАШИНСЬКИЙ С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний

фронт"). Доброго дня, шановні українці, пане Голово, шановні колеги! До другого читання підготовлений проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України" щодо вдосконалення координації і контролю у сфері національної безпеки і оборони". Нагадаю, що ми прийняли цей законопроект у першому читанні, і нагадаю підстави і актуальність внесення таких змін.

Справа в тому, що чинна редакція Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України" прийнята ще 1998 року на підставі Конституції 1996 року. Сьогодні ми живемо за іншою Конституцією, і деякі норми закону потребують модернізації, уточнення і приведення у відповідність з чинним законодавством.

Враховуючи досить значний резонанс, який викликав цей законопроект у суспільстві, в депутатському середовищі, в журналістському середовищі, я все-таки насмілюся ще раз нагадати предмет цього закону, а саме статтю 107 Конституції, де визначено, що "Рада національної безпеки і оброни України координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оброни... Персональний склад Ради національної безпеки і оборони України формує Президент України... Рішення Ради національної безпеки і оброни України вводяться в дію указами Президента України". Це норми чинної Конституції, відповідні норми є в Законі України "Про Раду національної безпеки і оборони України", який зараз діє, де як основні функції і компетенція Ради національної безпеки і оброни визначені координація та здійснення контролю за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оброни.

Щодо підготовки законопроекту до другого читання. Надійшло 40 поправок народних депутатів, з них 3 враховано повністю, 5 враховано редакційно, решту відхилено.

Звертаю також вашу увагу, що у висновках Головного юридичного і Головного науково-експертного управлінь Апарату Верховної Ради поставлено під сумнів деякі новації, запропоновані до закону. У зв'язку з цим ми були змушені звернутися до Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, і вам у матеріалах роздано правовий висновок цього інституту.

Комітет одностайно, я підкреслюю це, рекомендує Верховній Раді прийняти законопроект у другому читанні та в цілому як закон в редакції комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Шановні колеги, вам роздана порівняльна таблиця, тож ми йдемо за поправками, як передбачає процедура.

Поправка 1 народного депутата Сотник. Наполягаєте?

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). На поправці 1 не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає. Дякую. Наступна поправка врахована

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Поправка 2 врахована редакційно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3 народного депутата Єфімова. Наполягаєте?

ЄФІМОВ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №48, Донецька область, самовисуванець). Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає.

Поправка 4 народного депутата Ільюка. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 5 народного депутата Кожем'якіна Андрія Анатолійовича. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 6 народного депутата Сироїд. Наполягаєте?

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Так, наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилина. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

СИРОЇД О.І. Поправка стосується абзацу третього підпункту "а" пункту 2 розділу І, який я пропоную після слів "приймає рішення" доповнити словами "в межах повноважень Президента України".

Поясню. Справа в тому, що запропонована редакція законопроекту дозволяє дублювання повноважень, які на сьогодні здійснює Кабінет Міністрів України. Ми розуміємо значущість, яка сьогодні покладається на Раду національної безпеки і оборони за нинішніх умов, але ми не повинні забувати про те, що у нас є демократичні цивільні органи управління. Тому будь-яке дублювання, будь-яке створення подвійного управління в інших галузях, окрім галузі безпеки і оборони, не є правильним і є небезпечним.

Тому я наполягаю на тому, щоб обмежити повноваження Ради національної безпеки і оборони і Секретаря Ради національної безпеки і оборони виключно повноваженнями Президента України у сфері національної безпеки та оборони.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Володимировичу, будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я хотів би прокоментувати. Шкода, що пані Сироїд не прийшла на засідання комітету, ми дуже детально розглядали цю поправку. Просто звертаємо увагу, що повноваження Президента чітко виписані в Конституції України, і РНБО — це конституційний орган, який очолює Президент. Визначена також процедура введення в дію рішень РНБО. І ми не бачимо ніяких суперечностей чи дублювання. Є чіткі законодавчі норми в багатьох законах і в Конституції України про контроль та координацію органів виконавчої влади в безпековій компетенції.

Комітет не підтримує цю поправку, і прошу зал...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 6 народного депутата Сироїд... (Шум у залі).

Колеги, ви нічого не плутаєте? Хвилиночку! Ви дослухайте, будь ласка, а потім будете реагувати. Добре?

Позиція комітету— не підтримують. Я ставлю на голосування поправку народного депутата Сироїд. Прошу визначитися.

СИРОЇД О.І. Поправка 6. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу під час голосування не брати слово.

"3a" — 120.

Рішення не прийнято.

18— проти, 14— утрималися, 241— не голосували. Поправка не прийнята, вона відхилена. По фракціях покажіть. Дякую.

Поправка 7 народного депутата Сотник. Наполягаєте? Народний депутат Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Я наполягаю на своїй поправці і прошу доповнити абзац третій підпункту "а" пункту 2 словами "в межах своїх повноважень".

Пояснюю, чому. Дивіться, відповідно до запропонованої редакції статті 4 визначено коло питань, з яких РНБО може надавати рекомендації. Однак не з усіх цих питань РНБО може приймати рішення. Тому я вважаю, що ми маємо обмежити ці повноваження саме прийняттям рішень у межах повноважень РНБО.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, голово комітету, прокоментуйте.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я звертаю увагу народних депутатів, що згідно із статтею 19 Конституції України "органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України". Ну це дублювання Конституції. Комітет не підтримує цієї поправки і просить зал визначитися. Це конституційна норма.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 7 народного депутата Сотник. Позицію депутата ми чули. Позиція комітету— не підтримує. Будь ласка, прошу визначитися голосуванням.

"3a" — 81.

Рішення не прийнято.

Поправка не підтримана.

Поправка 8 народного депутата Веселової. Наполягаєте? Піднімайте, будь ласка, руку, щоб я бачив.

Прошу, народний депутате Веселова.

ВЕСЕЛОВА Н.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). З приводу цього питання вже висловилися два депутати. Тобто моя думка дублює

думку Оксани Сироїд і Олени Сотник, вони вже сказали з цього приводу.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Це одна й та сама поправка, я звертаю увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо вона не пройшла, чи є сенс її ставити на голосування ще раз? Наполягаєте на тому, щоб ставити на голосування?

Будь ласка, поправка 9 ставиться на голосування. Народний депутат наполягає, комітет не підтримує.

Рішення не прийнято.

Поправка не підтримана.

Поправка 9 врахована. Є зауваження до поправки 9?

Народний депутате Шухевич, будь ласка.

ШУХЕВИЧ Ю.-Б.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та інвалідів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Закон України "Про Раду національної безпеки і оборони України" представлений у новій редакції. Ви розумієте, що такі повноваження надаються всупереч Конституції, РНБО — це зовсім інший орган. У дійсності робиться державний переворот (Оплески), твориться новий орган — третє джерело влади. Ми вже мали два джерела влади, і знаєте, до чого це призвело. Тепер будемо мати третє (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні панове народні депутати! Я недаремно почав свій виступ з цитування Конституції. Якщо

депутати не згодні з чинним законодавством і з Конституцією— ну, це право депутатів (Шум у залі). Я ще раз хочу нагадати: функції координації та контролю. Я цитував Конституцію, якщо потрібно— ще раз процитую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 10 народного депутата Єфімова.

Народний депутат Єфімов.

ЕФІМОВ М.В. Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає. Рухаємося далі. Народний депутат Ільюк.

ІЛЬЮК А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №128, Миколаївська область, самовисуванець). Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 12 народного депутата Кожем'я-кіна. Не наполягає.

Поправка 14 народного депутата Крулька. Наполягає.

Будь ласка, народний депутате Крулько.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Фракція "Батьківщина". Шановні колеги! Я пропоную дуже уважно придивитися до цієї нової норми, за якою РНБО "координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сферах протидії корупції, забезпечення громадської безпеки та боротьби із злочинністю".

Доповідач сьогодні цитував норми Конституції. У Конституції визначено, що РНБО координує і контролює діяльність органів

виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони. Жодних інших додаткових координаційних засобів для РНБО в Конституції не передбачено. Така сама позиція і Головного науково-експертного управління, і Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Тому я хотів би, щоб ми дослухалися до цих поважних органів і не надавали додаткових повноважень, не передбачених Конституцією.

Тим більше, колеги, я вам нагадаю, що є не одне, а три рішення Конституційного Суду стосовно винятків із конституційних норм. Конституційний Суд визначив чітко, що винятки з конституційних норм можуть бути визначені тільки самою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні друзі! Я хотів би звернути увагу на те, що згідно з останнім соціологічним опитуванням, найбільшу загрозу національній безпеці і обороні народ України бачить у корупції і агресії (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, прошу уваги!

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Тепер по суті. Згідно із Законом України "Про основи національної безпеки України" національна безпека— це, в тому числі, і "запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією".

Шановні друзі! Згідно з чинним законодавством Антикорупційну стратегію виробляє Президент України. Ще раз хочу сказати: мова не йде про підміну, це конституційна норма — функції координації та контролю. Комітет обговорив це питання і просить поправку відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте? Будь ласка, ставиться на голосування поправка 14. Комітет не підтримав.

"3a" — 87.

Рішення не прийнято.

По фракціях покажіть, будь ласка.

Наступна поправка 15 народного депутата Льовочкіна. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 16 народного депутата Сироїд.

Будь ласка, 1 хвилина.

СИРОЇД О.І. Шановні народні депутати! Ну, вже багато було сказано. Я думаю, що ми не можемо підміняти поняття, заявляючи, що корупція є загрозою національній безпеці і обороні. Можливо, так. Але для цього є відповідні органи, і органи виконавчої влади для цього наділені повноваженнями, які чітко визначені законами України. І є повноваження Президента, зокрема у сфері національної безпеки і оборони.

Оскільки не підтримана поправка, щоб виключити цей пункт, то я пропоную, якщо Президент наполягає на тому, що він має брати участь у протидії корупції, нехай його повноваження, повноваження Ради національної безпеки і оборони будуть обмежені такою формулою: в абзаці другому підпункту "в" пункту 2 розділу І проекту слова "координує, контролює діяльність органів" замінити словами "вносить пропозиції органам".

Окрім того, я прошу також, наполягаю і звертаюся до голови комітету не знецінювати роботу тих, хто проводить експертизу законопроектів, а саме Головного науково-експертного та Головного юридичного управлінь. Це вже прозвучало двічі. Я вважаю, що це неприпустимо. Ці люди працюють і добросовісно виконують свою роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, слово голові комітету.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні друзі! Ще раз хочу сказати, що норма про координаційні та контрольні функції, компетенції РНБО— це конституційна норма. І я не бачу тут ніяких суперечностей. А порядок внесення змін до Конституції визначений у Конституції.

Щодо вашого зауваження про висновки, то я ще раз хочу сказати: я не даю ніяких коментарів, я цитую чинні закони. Цитую і звертаю на них увагу, без коментарів. І ще раз хочу наголосити, що вносити пропозиції може будь-хто, але за Конституцією РНБО координує і контролює цю роботу. Ми не бачимо причин у законі змінювати норми Конституції. Зміна норм Конституції має свою процедуру, і всі її знають.

Комітет не підтримує цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 16 народного депутата Сироїд. Комітет відхилив, не підтримав.

"3a" — 109.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 17 народного депутата Сотник. Наполягаете?

СОТНИК О.С. Наполягаю. Я пропоную виключити даний пункт. Дивіться, конституційна функція РНБО — це координація і контроль виключно з питань, що стосуються сфери національної безпеки. Натомість у частині першій статті 1 Закону "Про основи національної безпеки України" йдеться про те, що це може бути питання будь-якої сфери, але виключно за наявності загрози національним інтересам. У даній редакції немає цього виключення, і тим самим парламент фактично розширює функції РНБО більше, ніж це передбачено у частинах першій і другій статті 107 Конституції.

Таким чином, у РНБО з'являються функції за контролем виконавчої влади з будь-яких питань, навіть якщо вони не становлять загрозу національній безпеці. Це неконституційно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, голово комітету.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я не можу погодитися з таким трактуванням. Більше того, у нас в законодавстві визначено поняття "кризові явища". І саме тому, щоб не було ніяких інсинуацій, ми доповнили статтю приміткою, де визначили, що таке кризова ситуація: "Кризовою ситуацією вважається крайнє загострення протиріч, гостра дестабілізація становища в будь-якій сфері діяльності, регіоні, країні".

Шановні друзі, ми протягом трьох годин розглядали всі ці поправки. І ще раз хочу сказати, що ідеологія законопроекту — приведення Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України" у відповідність із чинним законодавством. Я ось маю законодавство про безпеку, і всі ці норми не суперечать жодному пункту. Згідно з Конституцією, ще раз наголошую, на РНБО покладені функції контролю та координації органів виконавчої влади і в мирний, і у воєнний час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 17 народного депутата Сотник. Комітет не підтримує.

"3a" — 86.

Рішення не прийнято.

Поправка 18 народного депутата Веселової. Наполягаєте? Будь ласка, народний депутате Веселова, вам слово.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Ну, я знову приєднуюся до своїх колег і вважаю цей пункт неконституційним. Наполягаю на голосуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Пашинський. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні друзі! Звертаю увагу, ця норма визначає, кого Президент своїм указом призначає членом РНБО. У Конституції пряма норма: Президент призначає членами РНБО посадових осіб, які в Конституції зазначені. Але, ще раз хочу звернути увагу, що цей закон 1998 року писався під Конституцію 1996 року, тоді у нас була президентська модель управління. За чинною редакцією Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України" Президент може вводити до складу РНБО керівників визначених центральних органів державної влади, і нікого більше.

У чому суть цієї новації? Наприклад, згідно із законом, згідно з Конституцією Президент може ввести до складу РНБО керівника Генерального штабу Збройних Сил, а згідно із запропонованою редакцією закону він може ввести міністра культури чи міністра освіти. Саме тому, щоб усунути цю суперечність, ми підтримуємо поправку Президента про приведення норми Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України " у відповідність із Конституцією України. Це пряма конституційна норма, що члени РНБО призначаються указом Президента.

Комітет пропонує відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету— відхилити, депутат наполягає.

Поправка 18 народного депутата Веселової ставиться на голосування.

"3a" — 62.

Рішення не прийнято.

Не прийнята поправка.

Поправка 19, автор не наполягає.

Поправка 20. Наполягаєте, народний депутате Крулько?

Народний депутат Крулько. Прошу.

КРУЛЬКО І.І. Шановні народні депутати! Я пропоную цю норму виключити, тому що це просто дублювання тих повноважень, які визначені Конституцією. Президент України має право включити до складу РНБО будь-яку особу.

Проте я хотів би сказати про інше, більш важливе. Справжньою загрозою національній безпеці і обороні є той факт, що у нас півроку немає Секретаря РНБО. Тому ми вітаємо, що нарешті призначений Секретар РНБО, і вітаємо, що на цю важливу для держави посаду призначена дуже сильна фігура.

Разом з тим ми повинні також дивитися, щоб законодавство, яке ми приймаємо, відповідало Конституції України. Тому якщо Верховна Рада України не дослухається до Головного науково-експертного управління, Головного юридичного управління, може, давайте ліквідуємо ці управління? Навіщо вони потрібні, якщо ми не зважаємо на їхні висновки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні колеги! Автор поправки сам підтвердив, що норма Конституції просто викладена в законі. Ми відхиляємо цю поправку і просимо підтримати виступ автора, який сказав, що це конституційна норма.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Комітет не підтримує.

Будь ласка, поправка 20 народного депутата Крулька ставиться на голосування.

"3a" — 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 21 народного депутата Льовочкіна. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 22 народного депутата Льовочкіна. Не наполягає.

Поправка 23 врахована.

Поправка 24 народного депутата Веселової. Наполягаєте? Будь ласка, народний депутате Веселова, 1 хвилина.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Уже сказано було, що це просто переворот. Я підтримую свою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, прошу.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я ще раз хочу сказати, що це уточнення закону. Згідно з Конституцією рішення Ради національної безпеки і оборони України, введені в дію указами Президента, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади. Це редакційна правка, яка просто чітко фіксує конституційну норму. Ми просимо відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 24 народного депутата Веселової комітетом відхилена. Ставлю на голосування.

"3a" — 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 25 народного депутата Ільюка. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 26 народного депутат Крулько, наполягаєте? Будь ласка, народний депутате Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Шановні народні депутати! Я до всіх вас звертаюся і хочу, щоб почули мільйони українських громадян, які зараз слухають засідання Верховної Ради. Подивіться, якими ми функціями наділяємо Секретаря РНБО: у період між засіданнями РНБО здійснює контроль за виконанням рішень у сферах державної безпеки, правоохоронної діяльності, військово-технічного співробітництва, внутрішньополітичній, інформаційній, економічній, науково-технологічній, екологічній, соціальній та гуманітарній сферах. Це що — національна безпека і оборона?

Тому у мене пропозиція: підтримайте поправку, давайте не вносити до законодавства норм, які не відповідають Конституції,

тому що це потім боком вийде для всіх народних депутатів. Будуть змінюватися президенти і секретарі РНБО, а цим законом користуватимуться і надалі ті, які прийдуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, голово комітету.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні друзі, я ще раз хочу звернути увагу, що цей пункт стосується тільки тих рішень Ради національної безпеки і оборони, які введені в дію указом Президента.

Про що йде мова? Збирається РНБО, приймає рішення, є указ Президента про введення цього рішення в дію, і на період виконання цих рішень апарат РНБО здійснює контрольні та координаційні функції. Це не суперечить нічому, це моніторинг виконання рішень РНБО. Мова ж не йде про те, що Секретар РНБО приймає якісь рішення чи має право втручатися. Секретар РНБО має право координувати і контролювати виключно рішення, прийняті РНБО та введені в дію указом Президента. Виключно!

Комітет пропонує відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 26, яка відхилена комітетом.

"3a" — 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 27 народного депутата Сироїд. Будь ласка.

СИРОЇД О.І. Дякую. Все було б добре, якби ми перед тим, буквально кілька хвилин тому, відхилили ті поправки, які зводили повноваження Ради національної безпеки і оборони та Секретаря Ради національної безпеки і оборони до конституційних повноважень. Але ж ми проголосували за те, аби ці повноваження були значно ширшими, і тепер ми наділяємо повноваженнями контролювати виконання цих рішень, які вже виходять за межі повноважень Ради національної безпеки і оброни.

Шановні колеги народні депутати, я звертаюся до вас ще раз: ми зараз загрожуємо принципу розподілу влади в державі.

Я наполягаю на своїй поправці. Дякую.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я ще раз хочу підкреслити і процитувати норму закону. Ці всі функції включаються відповідно до введених в дію указами Президента України рішень Ради національної безпеки і оборони. Ну, тут коментарі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, ставлю на голосування поправку 27 народного депутата Сироїд, відхилену комітетом.

"3a" — 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 28 народного депутата Сотник. Наполягаєте?

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Ми ж тільки що голосували її, там наступна.

СОТНИК О.С. Наполягаю однозначно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Шановні колеги! Я вважаю, що даний момент є принциповим. Я наполягаю на виключенні пункту 8 ось чому. Насамперед ми маємо розуміти, що РНБО — це орган, похідний від Президента, відповідно він діє лише в межах повноважень, які передбачені для Президента.

Що ми робимо в даному разі? Ми розширюємо повноваження Президента, які згідно із статтею 106 Конституції є виключними, і надаємо їх похідному органу— Секретарю РНБО, який взагалі не передбачений статтею 107 Конституції. Тим самим ми знімаємо запобіжник узурпації влади в нашій країні. Я звертаю

вашу увагу, що це неконституційно, це суперечить статтям 106 і 107 Конституції.

Дякую.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні друзі! Я ще раз хочу звернути увагу, що РНБО — це конституційний орган, і я почав свій виступ з повноважень цього конституційного органу. Там все виписано — функції, компетенцію. Секретар РНБО працює виключно в межах Конституції, Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 28 народного депутата Сотник. Прошу.

"3a" — 93.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 29 народного депутата Льовочкіна. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 30 народного депутата Єфімова. Наполягаєте?

ЄФІМОВ М.В. Не наполягаю. Щодо поправки 31 теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 32, автор не наполягає. Поправка 33 народного депутата Крулька. Наполягаєте? Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Шановні колеги! Суть моєї поправки полягає в тому, щоб привести Закон "Про Раду національної безпеки і оборони України" у відповідність із Законом "Про оборону України", оскільки мова йде про те, що Генеральний штаб Збройних Сил України якраз і організовує роботу Ставки Верховного Головнокомандувача. Тому є пропозиція викласти пункт 9 частини першої статті 13 в такій редакції:

"9) контролює та координує діяльність Генерального штабу Збройних Сил України в особливий період, роботу Ставки Верховного Головнокомандувача у разі її утворення".

А взагалі я хотів би сказати передовсім тим українцям, які зараз нас слухають і стоять перед Верховною Радою України. Ці зміни до Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України" не мають нічого спільного з посиленням національної безпеки і оборони. Мова йде виключно про наділення додатковими повноваженнями (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні друзі! Щодо цієї поправки я хотів би внести ясність. У Законі "Про оборону України" визначено, що РНБО вносить пропозиції стосовно штатної чисельності, і структури Ставки Верховного Головнокомандувача, яка утворюється на базі Генерального штабу. Однак випала норма, а хто організовує роботу на базі Генерального штабу. Штатну чисельність і пропозиції про утворення вносить РНБО, а структури, яка організовує, немає. Це взагалі технічна поправка.

РНБО не може координувати та контролювати діяльність Генерального штабу. Діяльність Генерального штабу згідно із законом чітко регламентована. Але організовувати роботу Ставки Верховного Головнокомандувача, яким в особливий період стає Президент, за логікою чинного законодавства має РНБО. Тут немає ніякої інтриги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Будь ласка, поправка 33 народного депутата Крулька ставиться на голосування.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 34 народного депутата Льовочкіна. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 35 народного депутата Крулька. Наполягаєте? Будь ласка, народний депутате Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Шановні народні депутати України! Я хотів би наголосити, що пункт 10 частини першої статті 13, який ми додатково вносимо до Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України", суперечить Конституції України, оскільки відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення за поданням Президента України Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів, у тому числі міністра внутрішніх справ.

Некоректним є формулювання "правоохоронні органи", адже під цим поняттям відповідно до Закону "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" розуміють також органи прокуратури, органи внутрішніх справ, Служби безпеки, військової служби, правопорядку у Збройних Силах України, органи державної прикордонної служби тощо. Тому я пропоную вилучити цей пункт із статті 13 Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України".

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні колеги, я хочу внести ясність, у чому суть цієї поправки. Я просто процитую: "бере участь у розгляді пропозицій щодо кандидатур (підкреслюю: бере участь у розгляді пропозицій)... щодо призначення і звільнення керівництва військових формувань, правоохоронних органів".

Пане Крулько, я погоджуюся з вами концептуально, але у нас є правоохоронні органи з подвійним статусом — Служба безпеки України, керівник якої призначається Президентом, Національна гвардія та інші. Це теж правоохоронні органи.

Ви знаєте, я не бачу інтриги: бере участь у розгляді. Всі ми з вами можемо брати участь у розгляді і вносити свої пропозиції. У зв'язку з цим комітет пропонує цю поправку відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 35 народного депутата Крулька.

"3a" — 86.

Рішення не прийнято.

Поправка відхилена.

Поправка 36 врахована редакційно.

Поправка 37 врахована редакційно.

Поправка 38 врахована редакційно.

Поправка 39 врахована редакційно.

Поправка 37? Написано, що врахована редакційно.

Прошу, автор — народний депутат Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Шановні колеги! Я вдячний комітету, що хоч ця одна моя поправка врахована редакційно в проекті закону. Натомість я хочу сказати, оскільки це остання поправка, стосовно якої я взяв слово, що насправді ми закладаємо дуже серйозну міну уповільненої дії, включаючи до Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України" норми, які не відповідають Конституції. Я вважаю, що РНБО і так має достатньо повноважень для того, щоб ефективно здійснювати свої функції у сфері національної безпеки і оборони. І я хотів би нагадати, що ми разом з вами стояли на Майдані за те, щоб законодавчі акти, які приймаються парламентом, відповідали Конституції України. Тому я прошу, щоб цей новий постмайданний парламент діяв саме за таким принципом. Тоді нас будуть підтримувати люди, і ми дійсно будемо діяти відповідно до того покликання, заради якого нас обрали до Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Не потребує голосування.

Слово — голові комітету.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Шановні друзі! У цьому залі багато людей, які мають безпосереднє відношення до нашої безпеки і оборони. І кожен із них знає, що, на жаль, до сьогодні ми так і не створили єдиного інтегрального органу для координації всіх наших зусиль. Що в нас чотири центри прийняття рішень. Що в нас між частинами Національної гвардії і Збройних Сил комунікація через Київ, та й то, вибачте на слові, через одне місце.

Ще раз хочу сказати: тут не має інтриги, ніякої узурпації влади. У рамках Конституції та законів України утворюється координаційний орган між розвідкою, Національною гвардією, Збройними Силами та іншими правоохоронними органами з питань безпеки і оборони. Не забувайте, сьогоднішнє затишшя на війні— не назавжди. І нам треба бути готовими до будь-яких викликів. До будь-яких, включаючи енергетичні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 40 народного депутата Льовочкіна Сергія Володимировича. Не наполягає.

Поправка 39 народного депутата Сотник врахована редакційно.

Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дякую. Шановні колеги, я також скористаюся своїм останнім словом. Звертаю вашу увагу, що Секретарем РНБО, яким на сьогодні є пан Турчинов, достойна людина, завтра може бути будь-яка інша особа, яка фактично отримає повноваження частково міністра оборони, частково міністра внутрішніх справ і частково Національного антикорупційного бюро. Це дуже широке коло повноважень, фактично четверта гілка влади. Я прошу звернути на це увагу: на неконституційність і на те, що завтра це може бути інша людина, яка узурпує владу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, голово комітету.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я хотів би нагадати політичну історію України. Президент має повноваження призначати членів РНБО. Президент має повноваження вводити в дію рішення РНБО своїми указами, які відповідно до закону і Конституції є обов'язковими для виконання. Згадайте, у нас були прецеденти, коли до складу РНБО вводили президента Національної академії наук, голів обласних державних адміністрацій та інших осіб.

Однак, шановні друзі, коли писався цей закон, ніхто і в страшному сні не міг подумати про ті виклики, які постануть перед нами цього року, які чекають на нас у наступному році. І ще раз хочу сказати: чинні закони і чинна Конституція дозволяють Президенту формувати РНБО так, як він вважає за необхідне. А цей закон якраз конкретизує і створює якісь рамки, направляє на питання безпеки і оборони.

Комітет просить підтримати цей законопроект у цілому, він актуальний і дійсно нам необхідний. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні народні депутати. Всі поправки ми розглянули.

Я хочу надати слово для підсумку Першому заступнику Голови Верховної Ради України Андрію Володимировичу Парубію. Будь ласка. І після того будемо голосувати, як передбачено процедурою.

ПАРУБІЙ А.В., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Шановні народні депутати! Мені справді прикро слухати, коли під час військової агресії проти України ми так гостро обговорюємо питання можливості надання більших повноважень Раді національної безпеки і оборони.

Особливо мені дивно чути, коли говорять, що ряд сфер нашого життя не належать до питань безпеки і оброни. Ви знаєте, агресія проти України почалася не минулого року. Багато років

Російська Федерація і Путін вели проти України інформаційну війну, економічну війну, енергетичну війну. І, власне, тому, що попередня влада нас переконувала, що немає ніякої загрози для національної безпеки і оборони, це призвело до того, що ворог прийшов на нашу землю. Власне, від того, що ми вважали, що ті сфери не належать до питань безпеки і оборони.

У сьогоднішньому глобальному інформаційному світі в дуже широкому полі є загрози для безпеки і оборони нашої держави. І, на моє глибоке переконання, на сьогодні після військової агресії найбільшою загрозою для національної безпеки і оборони є корупція. І я думаю, що суспільство зі мною повністю згодне в цьому питанні (Оплески). Якщо ми не будемо визначати ці моменти в нашій стратегії, ми припустимося величезної помилки.

І до речі, знавцям Конституції хочу сказати, що є в українському законодавстві визначення, що таке національна безпека і оборона. Зачитую норму Закону України "Про основи національної безпеки України", у статті 1 якого визначено: "національна безпека — захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечується сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією...". Тобто ми маємо законодавче визначення, що таке національна безпека і оборона.

І останнє, про що я хочу сказати. Ви знаєте, як колишній Секретар РНБО можу відповідально заявити: сьогодні, під час війни, не надавши більше повноважень Раді національної безпеки і оборони, ми ставимо під загрозу національну безпеку і оборону нашої держави. Буде вкрай важливо виконувати функцію організації оборони нашої держави. Перед нами стоять великі виклики— повернення Донецька, Луганська і Криму. І я переконаний, що сьогодні нашим голосуванням ми дамо гідну і правильну відповідь на ці виклики.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякую, шановні народні депутати. За процедурою...

3 мотивів голосування слово має народний депутат Євтушок. Прошу.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №156, Рівненська область, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Враховуючи те, що дуже складна ситуація зараз, і всі люди, навіть під Верховною Радою тисячі людей, чекають, що ми всетаки почнемо працювати конструктивніше, ухвалювати закони стосовно їхнього життя. Натомість ми розподіляємо повноваження ще на один додатковий орган і на одну людину.

Зовсім недавно відбулися трагічні події на Майдані. І коли ми говоримо про зовнішню агресію, то це передбачає утворення Ставки Верховного Головнокомандувача, і Президент України має відповідні повноваження. Навіщо зараз розподіляти ці функції? Працювали юристи з "Самопомочі", з "Батьківщини" — жодної поправки не прийнято. Таке враження, що ми під одну людину чи під один орган виділяємо певні повноваження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я хочу підкреслити, що з мотивів голосування ви можете висловитися, чому ви голосуєте "за" або "проти". Це перша позиція.

І друга позиція. Ваша фракція брала участь у голосуванні поправок і визначила свою позицію. Тому треба з цим рахуватися.

Будь ласка, з мотивів голосування— Олег Ляшко. Потім— "Опозиційний блок".

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Думаю, для всіх очевидно, що

спільної позиції щодо цього законопроекту у фракцій, що входять до коаліції, немає. І причина відсутності такої спільної позиції одна: одні колеги вимагають діяти відповідно до вимог Конституції, інші керуються революційним моментом для того, щоб переконати в тому чи іншому питанні.

Я вважаю, що ми маємо бути прикладом дотримання Конституції і законів України. Ми маємо голосувати лише за ті закони, які не суперечать Конституції. Тому у мене така пропозиція. Можливо, зараз варто зняти з розгляду, не голосувати за цей законопроект, зібрати Раду коаліції, визначитися з цього приводу, можливо, пройтися по поправках, щоб було узгоджене голосування. Якщо ні, тоді нехай вирішує зал. Ми голосуємо лише за ті законопроекти, що відповідають Конституції України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Скорик, "Опозиційний блок". Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я пропоную дослухатися до колег із фракцій Радикальної партії, "Батьківщини" і "Самопомочі" стосовно того, що даний законопроект є абсолютно неконституційним. Він суперечить статті 107 Конституції України. І ми пропонуємо не підміняти революційною доцільністю норми Конституції України.

Дякую за увагу (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться, я зараз демонструю величезну повагу до кожного з вас. Я прошу таку саму повагу демонструвати до своїх колег і до процедури, і до того, що відбувається в залі.

Слово для репліки — Олег Ляшко, 30 секунд. Прошу.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Я прошу на майбутнє так званих народних депутатів, а насправді — вовків в овечих шкурах із так званого "Опозиційного блоку": ви, будь ласка, паразити, не згадуйте всує Радикальну партію. Бо коли ви кажете "дослухатися до колег"... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, "Самопоміч".

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Фракція Об'єднання "Самопоміч". Я хочу нагадати пану Парубію і всім присутнім, що основа національної безпеки — це положення Конституції України. І жодним чином Рада національної безпеки і оборони не обмежена в тих повноваженнях, якими наділений Президент України. Будь ласка — беріть і користуйтеся, забезпечуйте національну безпеку і оборону.

Навіщо ви на порушення Конституції приймаєте цей законопроект— незрозуміло. Незрозуміло, ще раз вам кажу. Зберігайте, будь ласка, спокій і дотримуєтеся положень Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я бачу, просять слова позафракційні. Будь ласка, Юрій Левченко. Потім — Антон Геращенко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода"). Дякую. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Ну, знаєте, мабуть, добрі справи не робляться тишком-нишком, із порушенням Регламенту. Я хотів би офіційно заявити, що

я направив офіційні листи і до Голови Верховної Ради, і до голови комітету пана Пашинського, що чомусь поправки, які подавали до цього законопроекту народні депутати із "Свободи" (і вони були подані вчасно, належним чином оформлені), комітетом просто проігноровані, їх сьогодні навіть не ставили на голосування. Це грубе порушення Регламенту!

І знаєте, я думаю, що ці поправки були проігноровані саме тому, що вони якраз і вказували на той факт, що безліч норм цього законопроекту порушують чинні закони України та Конституцію. Навіщо створювати альтернативний орган до вже існуючих органів? Навіщо плодити в України двовладдя? Якщо це потрібно для армії, як ви кажете, то навпаки, потрібен єдиний керівний центр, а не безліч таких центрів з однаковими повноваженнями. Хто буде відповідальним, врешті-решт? Колективна безвідповідальність?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Антон Геращенко. Прошу.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Шановні друзі! Я хочу надати таке. Ми зараз приймаємо важливий закон. Якщо Президент України буде з ним незгодний, він застосує право вето, і 300 голосів за нього не буде. Але ми не повинні чекати на те... У нас із початку 1999 року вперше нормальний, після Парубія, керівник Ради національної безпеки і оборони (Оплески), раніше там було кладовище для "збитих льотчиків". Розумієте? Ми починаємо роботу нормального РНБО, а ви заважаєте. І мені дуже прикро, що хлопці з Радикальної партії, які були на фронтах, об'єднуються з хлопцями з "Опозиційного блоку".

Давайте дамо змогу РНБО працювати нормально (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я прошу всіх народних депутатів зайти до залу, зараз будемо голосувати.

Останній виступ— Юрій Луценко, фракція "Блок Петра Порошенка". Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Передовсім хочу нагадати, що Рада національної безпеки і оборони — це орган, визначений у Конституції України. На відміну від багатьох інших дорадчих органів, утворених для допомоги Президенту України, це конституційний орган.

Хочу нагадати, що цей законопроект підтримується Президентом України, і саме він як Верховний Головнокомандувач вважає, що він потребує посилення ролі Ради національної безпеки і оборони як Ставки Верховного Головнокомандувача, чого так довго вимагали наші колеги по коаліції. Згадайте, як довго вимагали наші колеги з Майдану утворення Ставки Верховного Головнокомандувача. Цей законопроект перетворює Раду національної безпеки і оборони на потужний орган, який і буде формально виконувати функції Ставки Верховного Головнокомандувача.

У висновку Головного науково-експертного управління немає жодного... (Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити, 10 секунд.

ЛУЦЕНКО Ю.В. У висновку Головного науково-експертного управління немає жодної позиції про порушення цим законопро-ектом Конституції. Тому прошу колег підтримати його і утворити дієздатну Ставку Верховного Головнокомандувача на чолі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Віталійовичу. Народний депутат Тетерук. будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Ми з повагою вислухали всі зауваження, які намагалися внести під час розгляду народні депутати із "Самопомочі" та з інших фракцій. Але ми бачили, що під час розгляду жодного професійного погляду не було виявлено. Були емоції, були заклики "На нас дивляться люди!", але жодного професійного підходу під час розгляду не було. Це перше.

Друге. Якщо хтось боїться, що ми надамо ширші повноваження якійсь людині, давайте принципово підходити до добору кадрів, бо в нас ще попереду ще багато питань щодо суддів, прокурорів, які справді потребують нашого ретельного розгляду, а не обмежувати повноваження, бо може прийти якась людина зі злими намірами. Це дуже слушна має бути думка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я з величезною повагою всім надав слово. Ми пройшли всю процедуру, висловили свої пропозиції, але хочу підтвердити одне: нам потрібно приймати рішення, що стосуються нашої національної безпеки і оборони — це очевидно. Ми спочатку щось не приймаємо, а потім критикуємо. Сьогодні ми маємо об'єднуватися навколо цих питань і, голосуючи, підтримувати наведення порядку, боротьбу з корупцією, перемоги на фронті. У нас є багато-багато питань, які потребують вирішення, але без повноважень ніхто цього зробити не зможе (Оплески). Тому, шановні колеги, я прошу всіх зайти до залу.

Ставиться на голосування у другому читанні та в цілому законопроект №1343, внесений Президентом України, "Про внесення змін до Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України" щодо вдосконалення координації і контролю у сфері національної безпеки і оборони". Прошу голосувати, шановні колеги.

Рішення не прийнято (Оплески).

Шановні колеги, я ще раз прошу всіх народних депутатів зайти до залу *(Шум у залі)*.

По фракціях покажіть.

Давайте порадимося. Які пропозиції від комітету? Будь ласка, голово комітету.

ПАШИНСЬКИЙ С.В. Я хотів би, щоб емоції трохи стихли. Ви знаєте, щойно ми провалили законопроект про внесення змін до Закону "Про Раду національної безпеки і оборони України". Така радість — враження, що ми Путіна перемогли (Шум у залі).

Шановні друзі, цей законопроект необхідно прийняти. Прошу керівників фракцій змобілізувати народних депутатів, тому що зараз у буфеті, в кулуарах багато людей, дають інтерв'ю. Цей законопроект стосується національної безпеки, і ми не дозволимо його зірвати! Прошу повторно поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Тимчук. Будь ласка. Заспокойтеся, шановні колеги. Потім — Олег Ляшко.

ТИМЧУК Д.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). "Народний фронт". Ми з квітня бачимо головні проблеми так званої антитерористичної операції. Найгостріша проблема — відсутність координації між силовиками, розвідувальниками, спецслужббами. Зараз є можливість цю ситуацію виправити, через кілька місяців після початку цієї операції. Я не розумію, чому наші партнери по коаліції роблять все можливе для того, щоб такий координаційний орган не було створено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко. будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії. Не знаєш як діяти— дій за законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно.

ЛЯШКО О.В. Голосування результату позитивного не дало. Я пропоную направити цей законопроект на повторне друге читання, а перед тим я пропонував зібрати Раду коаліції, щоб обговорити, знайти спільну позицію. На жаль, ви не почули.

Тому відповідно до Регламенту вихід один: направити законопроект на повторне друге читання, розглянути додатково пропозиції народних депутатів і проголосувати. Я думаю, що ні в "Народному фронті", ні в "Блоці Петра Порошенка" немає депутатів, які можуть звинуватити фракцію Радикальної партії, "Самопоміч" чи "Батьківщину" в тому, що ми менше за вас дбаємо про безпеку Вітчизни. Але, будь ласка, треба дотримуватися Конституції, поважати один одного і демонструвати єдність коаліції. Не впихайте невпихуєме! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Хомутиннік. Будь ласка.

ХОМУТИННІК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №171, Харківська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Це дуже важливий законопроект, тому треба відкинути будь-які емоції і належність до тих чи інших депутатських фракцій чи груп. Сьогодні Україна перебуває в такому становищі, що навколо таких законопроектів мають об'єднатися всі.

Тому я прошу вас згідно з Регламентом повернутися до голосування, тому що декілька народних депутатів з нашої групи не встигли зайти до зали, і після цього ще раз поставити на голосування цей законопроект у другому читанні та в цілому. Це не суперечить Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Олег Березюк, "Самопоміч". Будь ласка. Потім — Крулько, "Батьківщина". Потім — Ірина Геращенко.

БЕРЕЗЮК О.Р. Шановний пане Голово! Я хочу, щоб сьогодні Україна побачила те, що ми не голосуємо за неконституційні законопроекти. Я хочу, щоб сьогодні Україна побачила, що ми хочемо безпеки в нашій країні.

Підтримую позицію Радикальної партії і "Батьківщини": повернути в комітет, зробити якісний законопроект за два дні і в четвер проголосувати. Будь ласка, не робіть мімікрії і цирку у Верховній Раді України!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Далі у нас Ірина Геращенко, потім— Іван Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Фракція "Батьківщина". Шановні народні депутати України! Шановні виборці! Зараз мільйони українців чекають на те, що ми в цьому залі будемо приймати реформи, необхідні для Української держави. Виборці з жахом очікують проекту бюджету, який буде внесений до парламенту. А ми півтори години займаємося тим, що ділимо повноваження. Хіба для цього нас сьогодні обрали виборці?

Тому, шановні народні депутати, є вимоги Регламенту, я спеціально його сюди взяв, щодо процедури розгляду законопроекту в другому читанні. За результатами розгляду законопроекту Верховна Рада приймає рішення. Ми вже голосували за прийняття в другому читанні і в цілому — не пройшло. Тоді наступна норма — повернення законопроекту головному комітету на доопрацювання з наступним внесенням на повторне друге читання, і ми це підтримаємо. Ми хочемо, щоб закон був ідеальним, ми хочемо, щоб національна безпека і оборона України належним чином здійснювалася, але відповідно до Конституції України.

Давайте діяти за Конституцією, за законами, і нас будуть підтримувати люди. І наша коаліція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хвилинку. Дякую, прошу сідати. Ірина Геращенко. З трибуни, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановні колеги! Знаєте, найменше... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заспокойтеся! Досить піаритися! Спокійно треба підходити до того, що ми розглядаємо. А то "каждый мнит себя стратегом, видя бой со стороны". Я ще раз вас прошу, колеги, уважно і з повагою ставитися один до одного. Підходять зараз депутати, два депутати підійшли і кажуть: "Я не проголосував, я хотів проголосувати". Що треба зробити зараз, сказати йому: "Вийди звідси"? (Шум у залі). Хвилину, колеги! Читайте Регламент, я вам передам книжку.

Ірино Геращенко, прошу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановний пане Голово. Ви знаєте, шановні колеги, найменше хотілося б вірити в те, що місця, на яких колись сиділи комуністи, якісь особливі. Там щось пороблено! (Шум у залі).

Дорогі колеги! Не радійте так разом з "Опозиційним блоком", все таки не зливайтеся з ними в такій радості, яка працює проти національних інтересів України.

Я звертаюся зараз до сесійної зали з проханням підтримати тих комбатів, які, на відміну від декого, щодня знають, що відбувається на фронті, як потрібна сьогодні (прошу мене не перебивати) координація наших зусиль. Я погоджуюся з "Самопоміччю" стосовно того, що останнім часом Рада національної безпеки

і оборони була органом, куди запихували "збитих льотчиків". То давайте зараз зробимо все для того, щоб це був справді координуючий орган, куди будуть призначати не "кого не попадя", а достойних людей, які зможуть як Секретар Ради національної безпеки і оборони координувати всі необхідні зусилля для того, щоб допомогти Верховному Головнокомандувачу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино, завершуйте.

ГЕРАЩЕНКО І.В. І дякую всім комбатам, які сьогодні і в сесійній залі, на передовій захищають Україну.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться, підійшли чотири народні депутати, кажуть, що вони не голосували.

Я вам зацитую Регламент Верховної Ради України, в якому зазначено (частина четверта статті 48): "...або у разі виникнення перешкод, які могли вплинути на результати голосування під час його проведення, провести за рішенням Верховної Ради повторне голосування без обговорення". Тому я поставлю зараз для повернення... (Шум у залі). Хвилиночку! Я прошу, шановні колеги, сконцентруватися, спокійно. Якщо немає голосів, то їх і не буде. Хвилину, я зараз поставлю на голосування пропозицію про повернення до цього законопроекту. Якщо вона буде підтримана, ми його переголосуємо.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до законопроекту №1343. Прошу визначитися шляхом голосування. Прошу голосувати, шановні народні депутати, про повернення.

"3a" — 223.

Рішення не прийнято.

Не повернулися. Це означає, що зараз ми направимо його на повторне друге читання. І на цьому поставимо крапку.

Ставиться на голосування пропозиція направити законопроект №1343 до комітету на повторне друге читання *(Шум у залі).* На повторне друге читання, шановні колеги. Прошу голосувати.

Рішення прийнято (Оплески).

Я хочу доручити... (Шум у залі). Виступи з мотивів — перед голосуванням, а не після. Я прошу комітет належним чином організувати роботу, щоб ми могли розглянути цей законопроект та прийняти його у другому читанні і в цілому. Дякую, шановні колеги. Рухаємося далі.

____

Шановні колеги! На ваш розгляд вносяться законопроекти "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення і гарантування національної безпеки України" (№1014) та "Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості" (№1014—3). Доповідає міністр закордонних справ України Павло Анатолійович Клімкін. Співдоповідатиме народний депутат України Борис Іванович Тарасюк.

Шановні колеги, якщо немає заперечень, я пропонував би розглянути це питання за скороченою процедурою. Це дасть нам можливість висловити позицію. Питання всім абсолютно добре відоме. Ми його підтримаємо, я думаю, одностайно. Принаймні вчора на засіданні Погоджувальної ради така позиція була одноголосною.

Тому я ставлю на голосування пропозицію про скорочену процедуру обговорення. Я прошу її підтримати, шановні колеги. Прошу голосувати, шановні колеги.

Рішення прийнято.

Скорочена процедура. Це процедурне питання, для вирішення якого нам потрібно 150 голосів.

Запрошую до трибуни Верховної Ради міністра закордонних справ Павла Анатолійовича Клімкіна. Будь ласка.

КЛІМКІН П.А., міністр закордонних справ України. Шановний пане Голово! Шановні пані та панове народні депутати! Нещодавно я мав честь внести на ваш розгляд проект Закону України "Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами — членами, з іншої сторони". Це був особливий момент.

Сьогодні, без перебільшення, другий особливий момент— я маю честь представити внесений Президентом України проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості".

По-перше, в умовах здійснення агресії проти України цей закон відкриває для нас нові механізми і нові форми реалізації нашої передбачуваної та ефективної зовнішньої політики.

По-друге, логіка і філософія цього закону, його формулювань відповідає баченню наших друзів та партнерів по Північно-атлантичному альянсу і Європейському Союзу. Це неодмінно приведе нас до інтеграції в європейський і євроатлантичний простір шляхом здійснення всіх необхідних для нас реформ і досягнення всіх необхідних критеріїв членства в Альянсі.

Такий закон дозволить нам використати всі належні нам за Конституцією, у тому числі за статтею 18 Конституції, можливості щодо здійснення зовнішньополітичного курсу відповідно до наших національних інтересів, для того щоб захистити нашу незалежність, суверенітет і недоторканність кордонів. Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Анатолійовичу. Борис Іванович Тарасюк. Будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Фракція "Батьківщина". Шановні колеги! У житті кожної країни є моменти прийняття доленосних рішень. Рішення, перед яким ми знаходимося, є саме таким — доленосним. Чи вийде Україна з сірої зони небезпеки і забезпечить свою національну безпеку? Це є стратегічне рішення.

Режим Януковича скоїв багато злочинів проти Української держави, Українського народу. Скасування курсу на членство в НАТО та оголошення так званої позаблоковості — це злочин стратегічного масштабу.

Коли в липні 2010 року режим Януковича проштовхував зміни до законодавства, включаючи норми про незрозумілу позаблоковість, нам казали, що таким чином ми знімемо питання "занепокоєності" з боку Російської Федерації. На мою думку, подальші дії Росії свідчать, що немає такої поступки української влади, яка задовольнила б імперську Росію, для якої сам факт існування незалежної України є загрозою.

Продовження законодавчо закріпленої позаблоковості є зневагою до ідеалів Євромайдану і введенням в оману українських патріотів і наших західних партнерів, які не можуть второпати, куди ми прямуємо — до НАТО, до організації Ташкентського договору чи залишаємося в сірій зоні небезпеки.

Саме законопроект №1014 відповідає на питання стратегічне, чи будемо ми забезпечувати свою національну безпеку шляхом відновлення курсу на членство в НАТО. Курсу, до речі, який був визначений в законодавстві ще за часів Кучми і Януковича в 2003 році. Тому я прошу вас, шановні колеги, підтримати законопроект №1014. Він був внесений, до речі, ще в березні цього року, відразу після агресивних дій Російської Федерації, але, на жаль, через брак політичної волі не був розглянутий.

На мою думку, законопроект №1014—3 не відповідає на головне питання: а куди ж ми, скасувавши позаблоковість, прямуємо. Тому я пропоную проголосувати за законопроект №1014, який іде значно далі в питаннях стратегічних, ніж законопроект №1014—3. До речі, наш законопроект №1014 повною мірою відповідає положенням пункту 1.1 Коаліційної угоди, яка укладена п'ятьма фракціями нинішнього парламенту.

Робімо висновки із помилок і не повторюймо своїх помилок. Треба відновити курс на членство в НАТО, для цього треба підтримати законопроект №1014.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступ: два — за, два — проти.

Народний депутат Амельченко, фракція Радикальної партії. Будь ласка.

АМЕЛЬЧЕНКО В.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Прошу передати слово лідеру Олегу Ляшку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії. Шановні громадяни України! Шановні народні депутати, Володимире Борисовичу! Законопроект, який ми зараз розглядаємо, — без сумніву, стратегічний законопроект для нашої країни. На превеликий жаль, за 23 роки незалежності України ми зробили, на мою думку, дві стратегічні помилки: перша — визначення позаблокового статусу України, і друга — відмова від ядерної зброї.

Я переконаний, що якби Україна як держава в 1991 році, за прикладом інших країн соціалістичного табору, одразу обрала

курс на Євросоюз, на спільний військовий захист у рамках НАТО, якби Україна залишила хоча б тактичну ядерну зброю, якщо не було можливості утримувати стратегічну ядерну зброю, ми сьогодні не мали б російської агресії, не мали б втрати української території, не мали б тисяч і тисяч загиблих мирних українських громадян і військовослужбовців.

Сьогодні настав час виправляти стратегічні помилки. Одна з них — це відмова України від позаблокового статусу. Ми не можемо собі дозволити розкіш бути в позаблоковому статусі. У нас немає ні коштів, ні часу на негайне відновлення української армії, на захист рідної Вітчизни. Тому ми маємо користуватися колективною системою безпеки, якою є НАТО. Місце України — у Європі. Місце України — у НАТО. Заради безпеки України, заради майбутнього країни, заради захисту Українського народу і прийдешніх поколінь ми маємо бути там, де сила, ми маємо бути там, де правда, ми маємо бути там, де повага до прав людини, де повага до кожного і до Української держави, — це членство в Європейському Союзі, членство в НАТО. Там місце України!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Березюк Олег Романович, "Самопоміч". Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Українська народна приказка: "З ким поведешся, того й наберешся". З ким повелися, того й набралися. І саме закон про скасування позаблокового статусу дозволить нам, врешті-решт, повестися з тими, хто є уособленням колективної безпеки, інтелігентності, поваги до прав людини і взагалі розвитку. Тому, безапеляційно, ми не маємо про що дискутувати.

Сьогодні я пропоную, що саме в цей момент, саме зараз ми маємо об'єднатися навколо Президента України як гаранта додержання Конституції і людини, яка представляє нас поза межами держави, і проголосувати за законопроект, внесений Президентом України, незважаючи ні на що.

Тому фракція "Самопоміч" закликає коаліцію і всіх тих, хто розуміє, що ми маємо повестися з тими, хто є уособленням інтелігентності і духу, проголосувати за законопроект №1014-3, внесений Президентом України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Прошу передати слово Вілкулу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Уважаемый народ Украины! Уважаемые народные депутаты! Безусловно, вопросы безопасности и обороны нашей страны являются первостепенными. Но то предложение, которое сейчас вынесено на рассмотрение и которое поддерживают фракции провластной коалиции, направлено исключительно на то, чтобы отвлечь внимание людей от катастрофического падения уровня жизни в стране, от подорожания продуктов питания, медикаментов при замороженных заработных платах и пенсиях, от неработающей экономики, от отключений электроэнергии. И принятие этого решения приведет исключительно к усилению эскалации напряженности в обществе и ничего хорошего нам не даст.

Уважаемые народные депутаты! Я хотел бы обратить ваше внимание, что даже в Декларации о государственном суверенитете Украины, ставшей основой нашей государственности, был четко прописан внеблоковый статус Украины.

Украину могут сделать сильной только украинцы. Для нас наиболее эффективной является внеблоковая модель безопасности, как у Швеции, у Швейцарии, внеблоковости которой 200 лет, которая прошла две мировые войны, не участвуя в них, у Ирландии, Финляндии, Австрии и многих других стран.

Украину сильную сделают только украинцы. Но еще хотел бы обратить внимание, что в любом случае никакой смысловой нагрузки, кроме политической, это решение не несет.

Нам уже обещали безвизовый въезд, европейские стандарты, европейский уровень жизни — все это осталось декларациями. То же будет и с НАТО, в котором нас никто не ждет. Слабая Украина не нужна никому, сильная Украина нужна всем.

"Оппозиционный блок" будет поддерживать сильную, профессиональную, высокооплачиваемую армию, для того чтобы не было волн призывов, когда забирают ребят неподготовленных, от станка. Голосовать за НАТО, за отмену внеблокового статуса мы, безусловно, не будем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, Я хотів би надати слово представнику комітету, який розглядав це питання. Від комітету визначений Пашинський. Ви будете доповідати? Прошу.

Шановні колеги, запросіть, будь ласка, депутатів до зали, ми зараз будемо голосувати законопроект про позаблоковий статус, надзвичайно важливий. Я просив би, щоб усі були на місцях, бо ось зараз підходять депутати і кажуть, що вони не змогли проголосувати за попередній законопроект.

Будь ласка.

ВІННИК І.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №184, Херсонська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Думаю, багато з нас у залі погоджуються, що Україна мусить зробити першочергові кроки задля забезпечення збереження суверенітету нашої держави. І одним із першочергових кроків є прийняття закону про скасування позаблокового статусу України. Народними депутатами подано декілька варіантів редакції такого закону. Хочу зазначити, що комітет розглянув усі

варіанти і вивчив їх з юридичної точки зору, а також з точки зору повноти бачення цих законопроектів.

Хочу звернути увагу на законопроект №1014-3, внесений Президентом України Петром Порошенком. Він містить дуже важливу тезу, яка набагато прискорить інтеграцію України в європейський політичний, правовий простір, а також у євроатлантичний безпековий простір. Маю на увазі норму, якою пропонується доповнити частину другу статті 8 Закону України "Про основи національної безпеки України":

"поглиблення співпраці з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації".

Я підкреслюю: досягнення критеріїв. Доки ми не реформуємо свою армію, доки ми не реформуємо свою економіку, нас ніхто не запросить ні до Європейського Союзу, ані до Організації Північноатлантичного договору.

Тому я як представник профільного комітету закликаю народних депутатів підтримати законопроект №1014-3, внесений Президентом України Петром Порошенком, прийняти його за основу і в цілому. Прошу підтримати цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми вичерпали процедуру. Шановні народні депутати, я прошу всіх зайняти свої робочі місця.

3 мотивів голосування— народний депутат Немиря. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Фракція "Батьківщина" голосуватиме за законопроект. Хочу наголосити, що це не питання якогось суб'єктивного вибору або моди, це

питання національної безпеки, суверенітету та європейського, євроатлантичного майбутнього України.

Хочу нагадати, що наша фракція першою, ще навесні цього року, внесла відповідний законопроект і відповідно до традицій демократичного врядування запропонувала винести це питання на референдум. Ми також зареєстрували відповідну законодавчу ініціативу з початком роботи Верховної Ради восьмого скликання.

Ми вважаємо, що заради єднання, демонстрації сили коаліції і чіткого сигналу не лише нашим партнерам, а й громадянам України ми маємо підтримати цей проект сьогодні. Я закликаю всіх колег, не лише членів коаліції, а й позафракційних, підтримати голосуванням "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, я дякую за таку єдність у залі комітету і фракцій. Прошу приготуватися, шановні колеги.

Ставиться на голосування за основу та в цілому проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості" (№1014—3), внесений Президентом України. Прошу народних депутатів підтримати — за основу і в цілому. Прошу голосувати. Прошу підтримати, шановні колеги, позаблоковий статус України. Надзвичайне голосування. Прошу голосувати, колеги, і прошу підтримати.

"3a" — 303.

Рішення прийнято.

Браво! *(Оплески).* Дякую всім, шановні народні депутати, за голосування.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Я бачу народних депутатів, які піднесли руку, що не встигли проголосувати. Зокрема, це Єгор Соболєв. Подасте письмову заяву, і ваша позиція буде врахована.

Закон прийнято. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі? *(Шум у залі).* З мотивів голосування слово надається до проведення голосування, а не після.

Шановні колеги, проекти постанов, ми ж домовилися. За Регламентом я маю оголосити перерву, але хочу порадитися з вами, як зробити краще.

О 12.30 у нас буде уряд з презентацією проекту Державного бюджету України. Я пропонував би зараз прийняти за основу і в цілому два проекти постанов, які вам роздані, — про особливості процедури розгляду і прийняття проекту Закону України "Про Державний бюджет України на 2015 рік" та законопроектів, пов'язаних з прийняттям бюджету. Мова йде про те, що ми запроваджуємо спеціальну процедуру. Можемо за скороченою процедурою обговорити їх і прийняти, можемо без обговорення. Ідеться тільки про процедуру розгляду. Ми можемо потім змінювати, якщо буде потреба, продовжимо засідання і таке інше, але щоб визначити процедуру розгляду, я все-таки пропонував би прийняти за основу і в цілому ці два проекти постанов. Ви знаєте, що постанови не приймаються в першому читанні.

І тоді ми оголосимо перерву, запросимо уряд, почнемо обговорювати. Якщо ви не заперечуєте, я зроблю таким чином (Шум у залі). Заперечуєте?

Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Пане Голово, я пропонував би не спішити з цими постановами, за 15 хвилин ми їх не приймемо, тому що є ряд зауважень у колег. Після того, як ми заслухаємо уряд, зберемося коаліцією і визначимо нормальний графік розгляду цих дуже важливих питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, пане Олеже. Давайте зробимо таким чином. Тоді я згідно з Регламентом зараз оголошу перерву на 30 хвилин, а через 30 хвилин буде уряд, будемо слухати презентацію проекту Державного бюджету України.

Оголошується перерва на 30 хвилин. Прошу керівників фракцій коаліції зайти до мого робочого кабінету. Дякую.